

PODSTAWOWE OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE

sporządzone na potrzeby projektu

miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

dla Odnawialnych Źródeł Energii (OZE) w Kunicach, gmina Słubice

Opracowanie:

mgr inż. Agnieszka Borkowska

Poznań 2024 r.

Spis treści

1. Wstęp	3
1.1. Podstawa prawna	3
1.2. Cel i zakres opracowania	3
1.3. Położenie obszaru opracowania	4
2. Rozpoznanie i charakterystyka stanu oraz funkcjonowania środowiska	5
2.1. Geologia i gleby	5
2.2. Wody powierzchniowe i podziemne	5
2.3. Klimat	8
2.4. Flora i fauna oraz różnorodność biologiczna	9
2.5. Krajobraz	9
2.6. Formy ochrony przyrody	11
2.7. Powietrze atmosferyczne	13
2.8. Klimat akustyczny	14
2.9. Pole elektromagnetyczne	14
3. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska	15
3.1. Ocena odporności środowiska na degradację oraz zdolności do regeneracji	15
3.2. Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych	15
3.3. Ocena stanu zachowania walorów krajobrazowych oraz możliwości ich kształtowania	17
3.4. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi	17
3.5. Ocena charakteru oraz intensywności zmian zachodzących w środowisku	17
3.6. Ocena stanu środowiska oraz jego zagrożeń i możliwości ich ograniczenia	18
4. Wstępna prognoza dalszych zmian zachodzących w środowisku	18
5. Przyrodnicze predyspozycje do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej	19
6. Ocena przydatności środowiska	19
7. Uwarunkowania ekofizjograficzne – wnioski	20
8. Wykorzystane materiały	21
8.1. Literatura i dokumenty	21
8.2. Akty prawne	21
8.3. Inne	22

1. Wstęp

1.1. Podstawa prawna

Niniejsze podstawowe opracowanie ekofizjograficzne zostało sporządzone na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla Odnawialnych Źródeł Energii (OZE) w Kunicach, gmina Słubice. Do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zastosowano postępowanie uproszczone, o którym mowa w art. 27b ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.): zastosowanie postępowania uproszczonego zostało dopuszczone, jeżeli miejscowy plan dotyczy wyłącznie lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii, przy czym wyłączono elektrownie wiatrowe w rozumieniu ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 724 oraz z 2023 r. poz. 553).

O przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu z zastosowaniem postępowania uproszczonego Burmistrz Słubic ogłosił poprzez publikację w prasie ogłoszeniem zamieszczonym w „Gazecie Wyborczej” w dniu 14 listopada 2023 r., ogłoszenie wywieszone na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim oraz ogłoszenia wywieszone w miejscowości Kunice, a także ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Słubice.

Konieczność sporządzenia opracowania ekofizjograficznego określa art. 72 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54). Wytyczne dotyczące zakresu opracowania zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U z 2002 r. poz. 1298).

1.2. Cel i zakres opracowania

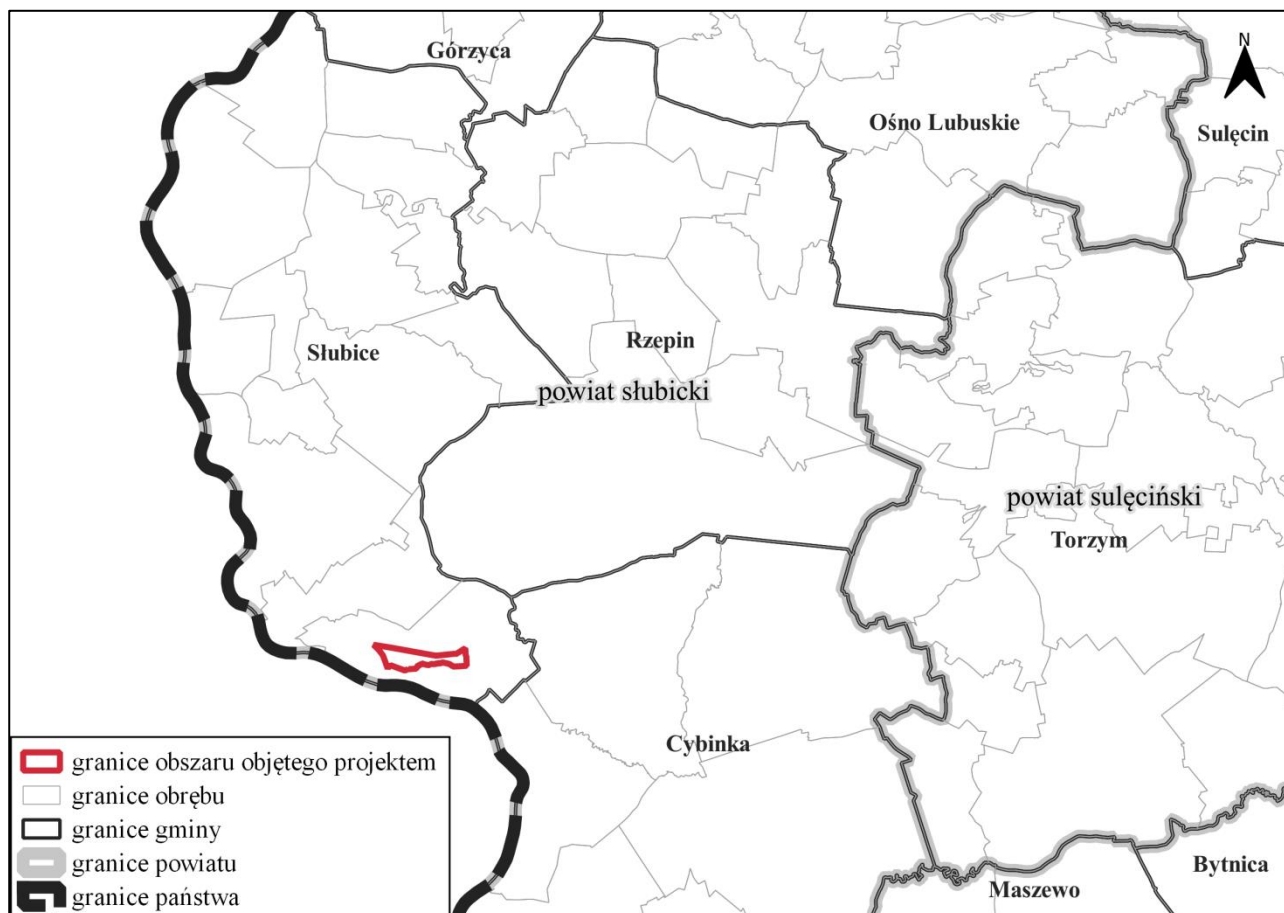
Celem niniejszego opracowania jest charakterystyka poszczególnych elementów przyrodniczych oraz ich wzajemnych powiązań na obszarze objętym projektem planu, sporządzona na potrzeby projektowanego dokumentu.

Zakres opracowania określony w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych obejmuje m. in.:

- rozpoznanie, charakterystykę oraz diagnozę stanu i funkcjonowania środowiska,
- wstępną prognozę dalszych zmian zachodzących w środowisku,
- określenie przyrodniczych predyspozycji do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej,
- ocenę przydatności środowiska,
- określenie uwarunkowań ekofizjograficznych.

1.3. Położenie obszaru opracowania

Teren objęty projektem planu położony jest w województwie lubuskim, powiecie słubickim, gminie Słubice, w obrębie ewidencyjnym Kunice (ryc. 1). Obszar położony jest w bliskiej odległości od granicy państwa z Niemcami, na północ od zabudowań wsi Kunice.

Ryc. 1. Położenie administracyjne terenu opracowania

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego udostępnionych na stronie na stronie <https://dane.gov.pl/>

Według podziału fizycznogeograficznego Polski opublikowanego w pracy zbiorowej „Regionalna geografia fizyczna Polski” z 2021 r. (Richling A., Solon J., Macias A., Balon J., Borzyszkowski J., Kistowski M. (red.)) i w publikacji z 2018 r. (Solon J. i in.), przedmiotowy obszar położony jest na obszarze prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie, makroregionu Pradolina Warciańsko-Odrzańskiej i mezoregionu Dolina Środkowej Odry. Dolina Środkowej Odry obejmuje część doliny rzeki Odry o długości 100 km, która charakteryzuje się występowaniem płaskiej terasy zalewowej, terasów nadzalewowych i pradolinnych, a także wyraźnych zboczy oraz wydym. Na obszarze mezoregionu obecne są liczne starorzecza, tzw. odrzyska.

2. Rozpoznanie i charakterystyka stanu oraz funkcjonowania środowiska

2.1. Geologia i gleby

Obszar opracowania wg mapy geologicznej Polski leży na utworach pochodzących z ery kenozoiku, okresu czwartorzędu: piaskach, żwirach i mułkach rzecznych pochodzących z epoki plejstocenu.

Na całym terenie objętym projektem miejscowego planu zidentyfikowano piaski i skały lite silnie uszczelnione o średniej przepuszczalności gruntów (mapa hydrograficzna).

Zgodnie z mapą zasadniczą, obszar analizy stanowią grunty orne klasy VI (RVI).

W zachodniej części terenu opracowania znajduje się złożo piasków i żwirów o nazwie „Rybocice-Kunice” (nr złoża KN 5890) o podtypie kopaliny piasek i piasek ze żwirem. Jest to złożo eksploatowane okresowo w sposób odkrywkowy, systemem mechanicznym. Eksploatację złoża rozpoczęto w 1994 r. Przy czym obszar górniczy i teren górniczy zlokalizowane są poza granicami opracowania, o czym mowa poniżej.

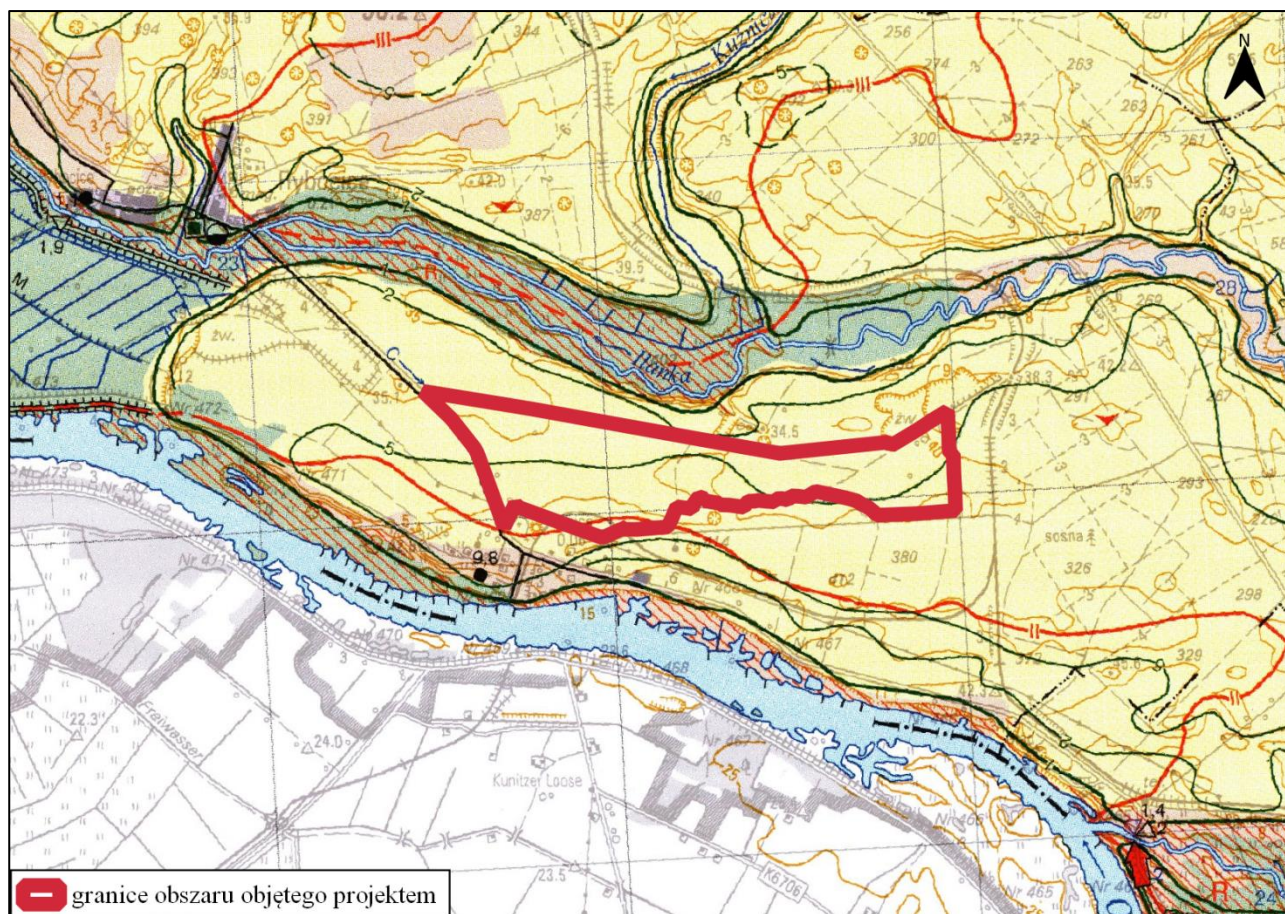
W bliskim sąsiedztwie (ok. 6 m na północ) usytuowane jest zagospodarowane złożo piasków i żwirów o nazwie „Prochowiec Zachód” (nr złoża KN 20085) o podtypie kopaliny piasek. Nieco dalej (ok. 13 m na północ) położone jest złożo piasków i żwirów o nazwie „Prochowiec” (nr złoża KN 2903) o podtypie kopaliny piasek i piasek ze żwirem, dla którego zaniechano eksploatacji w sposób odkrywkowy. Eksploatację złoża zakończono w 1991 r.

Obszar projektu planu znajduje się poza granicami obszarów górniczych i terenów górniczych. W sąsiedztwie występuje obszar górniczy o nazwie „Rybocice-Kunice” (oddalonym o ok. 14 m na zachód) i obszar górniczy o nazwie „Prochowiec” (oddalonym o ok. 95 m na północ). W tej samej odległości położone są teren górniczy o nazwie „Rybocice-Kunice” i teren górniczy o nazwie „Prochowiec”.

2.2. Wody powierzchniowe i podziemne

Zgodnie z podziałem hydrogeologicznym Polski, omawiany obszar znajduje się na terenie dorzecza rzeki Odry. W granicach opracowania brak jest zbiorników i cieków wodnych. W odległości ok. 226 m na północ od obszaru objętego opracowaniem płynie rzeka Ilanka. Natomiast w odległości ok. 312 m na południe od analizowanego terenu przepływa rzeka Odra, wyznaczając granicę Polski z Niemcami.

Grunty stanowiące obszar projektu planu nie są zdrenowane. Przez teren opracowania przebiegają hydroizobaty o wartości 2 i 5, które oznaczają, że głębokość do zwierciadła wody od powierzchni terenu wynosi od 2 m do 5m. Zatem wody podziemne pierwszego poziomu występują na głębokości od 2 m do 5 m (ryc. 2).

Ryc. 2. Hydrografia na terenie opracowania i w jego sąsiedztwie

Źródło: opracowanie na podstawie materiałów udostępnionych na stronie <https://www.geoportal.gov.pl/>

Większość obszaru objętego opracowaniem zlokalizowana jest na terenie jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) o nazwie Ilanka od Rzepii do ujścia (kod RW60002417899 (aPGW), RW60001617899 (IIaPGW)). To naturalna część wód o dobrym stanie ekologicznym i stanie chemicznym poniżej dobrego. Stan JCWP został zidentyfikowany jako zły, a ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jako zagrożona. Występują znaczące presje: na cechy chemiczne, na cechy chemiczne (biota), na obszary chronione. Określono następujące cele środowiskowe na lata 2022-2027:

- dobry stan ekologiczny oraz zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku ciek istotnego Ilanka w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych,
- stan chemiczny dla złagodzonych wskaźników związków tributylocyny(w) - poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Wyznaczono odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych: odroczone termin osiągnięcia celów środowiskowych oraz złagodzone cele środowiskowe (Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Dz.U. z 2023 r. poz. 335).

Niewielki fragment terenu na południu opracowania zlokalizowany jest na terenie JCWP o nazwie Odra od Nysy Łużyckiej do Warty (kod RW60002117999 (aPGW), RW60001217999 (IIaPGW)). To silnie zmieniona część wód o słabym potencjale ekologicznym i stanie chemicznym poniżej dobrego. Stan JCWP został zidentyfikowany jako zły, a ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jako zagrożona. Występują znaczące presje: na elementy biologiczne zależne od hydromorfologii, na elementy biologiczne zależne od fizykochemii, na elementy fizykochemiczne, na cechy chemiczne (biota), na obszary chronione. Określono następujące cele środowiskowe na lata 2022-2027:

- umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki wraz z klasą dla przewodności elektrolitycznej właściwej w 20°C, pozostałe wskaźniki - II klasa jakości), zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Odra w obrębie JCWP (dla jesiotra), zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych, zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Odra w obrębie JCWP (dla troci wędrowniej),
- dobry stan chemiczny.

Wyznaczono odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych: odroczone termin osiągnięcia celów środowiskowych oraz złagodzone cele środowiskowe (Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Dz.U. z 2023 r. poz. 335).

Z „Oceny stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela” wynika, że dla JCWP Ilanka od Rzepi do ujścia w punkcie pomiarowo-kontrolnym Ilanka - m. Świecko wyznaczono umiarkowany potencjał ekologiczny oraz stan chemiczny poniżej dobrego. Ocena stanu JCWP to zły stan wód. Dla JCWP Odra od Nysy Łużyckiej do Warty w punkcie pomiarowo-kontrolnym Odra - m. Kostrzyn nad Odrą wyznaczono słaby potencjał ekologiczny oraz stan chemiczny poniżej dobrego. Ocena stanu JCWP to zły stan wód.

Obszar opracowania należy do jednolitych części wód podziemnych o kodzie PLGW600058 (JCWPd), których stan chemiczny i stan ilościowy jest dobry (2019 r.). Celami środowiskowymi wyznaczonymi dla JCWPd są:

- utrzymanie dobrego stanu chemicznego,
- utrzymanie dobrego stanu ilościowego (Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Dz.U. z 2023 r. poz. 335).

Najbliższymi punktami pomiarowymi w granicach JCWPd nr 58, dla których wykonano badania w 2022 r., są punkty pomiarowe nr 2414 i 2415 (numeracja wg ID monitoring), zlokalizowane w miejscowości Świecko (gmina Słubice) na gruntach ornych. Posiadały odpowiednio III i IV klasę jakości – wody zadowolającej i niezadowolającej jakości (opracowano na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, aktualność informacji marzec 2023).

Obszar jest usytuowany w rejonie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 144 Wielkopolska Dolina Kopalna, znajdującego się na głębokościach od 15 do 90 m p.p.t. Jest to zbiornik czwartorzędowy porowy całkowitej powierzchni 4122,4 km². Szacunkowe zasoby dyspozycyjne całego zbiornika wynoszą 480 tys. m³/dobę. Średnia głębokość ujęć wynosi ok. 60 m. Zbiornik jest bardzo mało podatny na antropopresję.

Na podstawie map zagrożenia powodziowego stwierdzono, że teren objęty opracowaniem nie znajduje się w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, o których mowa w art. 16 pkt 34 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1478 ze zm.), czyli poza:

- obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat),
- obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat).

Ponadto teren objęty analizą znajduje się poza obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% (raz na 500 lat) oraz poza obszarem narażonym na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

2.3. Klimat

Wg podziału na regiony klimatyczne Polski wg A. Wosia, obszar poddany analizie zlokalizowany jest w regionie XXIII – Dolnośląski Zachodni. Teren ten charakteryzuje się największą liczbą dni w roku z pogodą umiarkowaną ciepłą z dużym zachmurzeniem, a także takie dni bez opadu.

Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej w swoim serwisie internetowym udostępnia mapy klimatyczne Polski, które prezentują dane na temat klimatu dla wielolecia 1991-2020. Teren objęty projektem planu znajduje się w strefie występowania najwyższych wartości średniej temperatury powietrza – od 9°C do 10°C. Dla wielolecia występowała tam jedna z najwyższych temperatur maksymalnych powietrza, czyli od 28°C do 29°C. Z kolei temperatura minimalna wynosiła -6°C do -7°C, co w porównaniu do reszty kraju jest wartością nieco ponad średnią. Usłonecznienie na przedmiotowym obszarze wynosiło powyżej 1700 godzin w roku, co jest średnią wartością w Polsce. Suma opadu była najniższa w Polsce i wynosiła 500-550 mm. Zachmurzenie określono na 4,75-5 oktantów, co stanowi nieco poniżej średniego zachmurzenia w Polsce. Średnia grubość pokrywy śnieżnej była bliska 0 i stanowiła jedną z najniższych w kraju.

Jak wynika z „Planu przeciwdziałania skutkom suszy”, na obszarze objętym opracowaniem łączne zagrożenie suszą określono na klasę III, czyli obszary silnie zagrożone suszą. Poszczególne zagrożenia prezentują się w następujący sposób:

- zagrożenie suszą atmosferyczną: klasa IV – ekstremalnie zagrożone,
- zagrożenie suszą rolniczą: klasa IV – ekstremalnie zagrożone,
- zagrożenie suszą hydrologiczną: klasa II – umiarkowanie zagrożone,

- zagrożenie suszą hydrogeologiczną: klasa I – słabo zagrożone.

2.4. Flora i fauna oraz różnorodność biologiczna

Teren objęty projektem planu stanowi teren niezabudowany. Są to grunty użytkowane rolniczo, na których rosną rośliny typowe dla użytków rolnych. Występuje ujednolicona i uproszczona struktura gatunkowa roślin. Na polach uprawnych i w ich sąsiedztwie rośnie roślinność segetalna, czyli tzw. chwasty, których przedstawicielami są m.in. chaber bławatek, mak polny, kąkol polny. Na granicy różnych sposobów zagospodarowania, takich jak pola uprawnego z drogą, zauważyć można roślinność ruderalną. Są to takie rośliny jak mniszek pospolity, wiechlina płaszczona, wiechlina roczna, żółtlica drobnokwiatowa, komosa biała, perz właściwy czy babka zwyczajna. Ponadto znajdować mogą się siewki drzew np. klonu zwyczajnego, brzozy brodawkowatej czy robinii akacjowej.

Na obszarze opracowania mogą występować zwierzęta typowe dla gruntów rolnych: kuna domowa, mysz domowa czy mysz polna. Na całym terenie analizy najprawdopodobniej spotkać można np. pasikonika zielonego, biedronkę siedmiokropkę, ślimaka winniczka, kleszcza, osę pospolitą, ponieważ występują one na obszarze całej gminy. Ponadto na terenach użytkowanych rolniczo pojawić się mogą dzik, jeleń szlachetny czy sarna. Powyższemu sprzyja usytuowanie analizowanego obszaru obok terenów leśnych.

Z uwagi na sąsiedztwo cieków: Odry i Ilanki, a także położenie w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów Natura 2000 oraz w granicach obszaru chronionego krajobrazu, na obszarze projektu planu mogą występować gatunki roślin i zwierząt objęte ochroną, takie jak żółw błotny, bóbr europejski, wilk szary.

Podsumowując, różnorodność biologiczna na terenie opracowania jest zróżnicowana. Wpływ na to ma fakt, że teren analizowany znajduje się w oddaleniu od zabudowy, w sąsiedztwie lasu, w niedalekiej odległości od cieków. Brak jest barier migracyjnych. Obszar opracowania znajduje się na granicach korytarza ekologicznego Puszcza Lubuska GKZ-1.

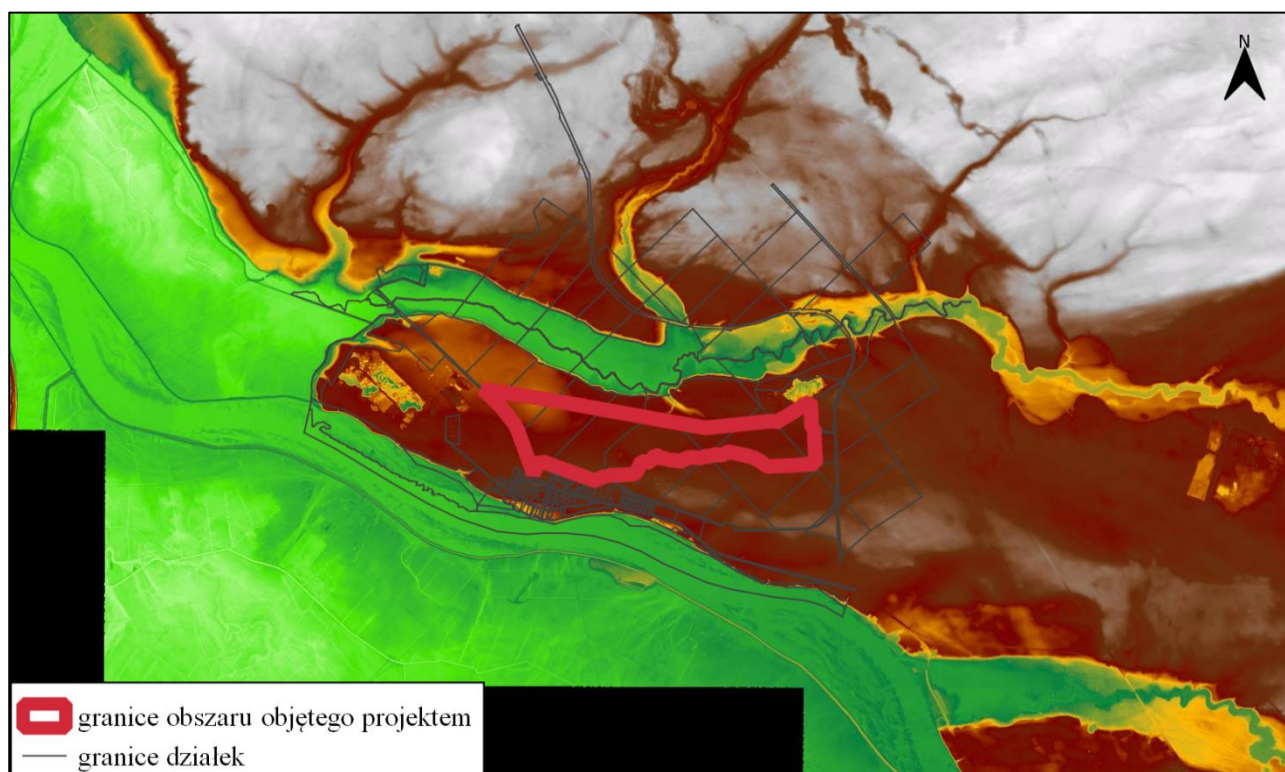
2.5. Krajobraz

Lokalizacja obszaru objętego projektem planu wraz z sąsiedztwem charakteryzuje się występowaniem wysokich walorów krajobrazowych: usytuowany jest pomiędzy dolinami rzek Odra i Ilanka. Na terenie występuje krajobraz rolniczy: znajdują się tam głównie grunty orne, występują również tereny leśne i zadrzewienia śródpolne. Brak jest zabudowań. Na północnej granicy projektu planu przebiega droga gruntowa, biegnąca przez pola, która nie została wydzielona ewidencyjnie. Występują bariery widokowe od strony północnej (w oddaleniu) oraz od strony wschodniej i częściowo od strony południowej (bezpośrednio przy granicy) w postaci terenów leśnych. Od strony zachodniej i częściowo od strony południowej wewnątrz krajobrazowe jest otwarte. Od zachodu granicę opracowania wyznacza droga powiatowa, z której rozciąga się widok na grunty orne, w tym na obszar analizowany. Zachodnia część południowej granicy sąsiaduje z terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wyznaczonymi w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przyjętym uchwałą Nr XXVI/258/2001 Rady Miejskiej w Słubicach

z dnia 22 lutego 2001 r. zmieniająca uchwałę nr XX/195/2000 z dnia 29 czerwca 2000 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Kunice w gminie Słubice, które stanowią kontynuację zabudowań wsi Kunice. Również z tego miejsca rozciąga się widok na obszar analizowany.

Na obszarze opracowania występują deniwelacje terenu. W najwyższym miejscu wysokość wynosi ok. 42,5 m n.p.m., a w najniższym ok. 33,75 m n.p.m. Biorąc pod uwagę cały obszar objęty projektem miejscowego planu, różnica wysokości terenu wynosi ok. 8,75 m. Teren opracowania można podzielić na dwie części. Część zachodnia opada w kierunku północno-zachodnim, a różnica wysokości jest znaczna i wynosi wspomniane ok. 8,75 m. Natomiast w części wschodniej teren jest płaski, przy różnicy wysokości wynoszącej ok. 1,25 m.

Na ryc. 3 przedstawiono numeryczny model terenu w formie hipsometrii dla obszaru objętego opracowaniem oraz jego sąsiedztwa.

Ryc. 3. Numeryczny model terenu – hipsometria na terenie opracowania i w jego sąsiedztwie
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych na stronie <https://www.geoportal.gov.pl/>

W sąsiedztwie analizowanego obszaru znajdują się grunty orne, tereny leśne, a także tereny górnicze. Nieopodal przepływają rzeki: Odra i Ilanka. Obszar usytuowany jest w bliskiej odległości od zabudowań wsi Kunice, pomiędzy dolinami ww. rzek. Najbliższe budynki mieszkalne jednorodzinne usytuowane są w odległości ok. 94 m i 109 m. Na działkach graniczących z przedmiotowym terenem mogą zostać wybudowane budynki mieszkalne jednorodzinne w związku z obowiązującym miejscowym planem, o którym mowa powyżej.

Na ryc. 4 przedstawiono obraz powierzchni terenu w formie rastrowej, uzyskany ze zdjęć lotniczych lub satelitarnych.

Ryc. 4. Teren objęty projektem planu wraz z sąsiedztwem – ortofotomapa
Źródło: opracowanie na podstawie materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego
udostępnionych na stronie <https://www.geoportal.gov.pl/>

2.6. Formy ochrony przyrody

Teren opracowania znajduje się w granicach obszarowej formy ochrony przyrody, o której mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.): obszar chronionego krajobrazu „Słubicka Dolina Odry”, który został wyznaczony uchwałą Nr XXXI/470/2017 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 24 maja 2017 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Słubicka Dolina Odry” (Dz. Urz. Woj. Lub. z dnia 30 maja 2017 r. poz. 1268). W ww. uchwale wskazano, że „Czynna ochrona ekosystemów Obszaru, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej, polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych Doliny Odry”.

W bezpośrednim sąsiedztwie położone są obszary Natura 2000: specjalne obszary ochrony siedlisk „Ujście Ilanki” PLH080015 i „Dolina Pliszki” PLH080011 oraz obszar specjalnej ochrony ptaków „Dolina

Środkowej Odry” PLB080004, które scharakteryzowano według właściwych standardowych formularzy danych dla obszarów Natura 2000.

Obszar Natura 2000 „Ujście Ilanki” obejmuje swoim zasięgiem dolinę rzeki Ilanki, która jest największą ostoją żółwia błotnego w zachodniej Polsce. Na obszarze stwierdzono 10 typów siedlisk przyrodniczych oraz 14 gatunków zwierząt, które zostały wymienione w załącznikach I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Największą powierzchnię zajmuje siedlisko łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe. Wśród chronionych siedlisk przyrodniczych wymienić należy również m.in. ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe, nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników, niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny oraz kwaśne dąbrowy. Na obszarze „Ujście Ilanki” występują takie gatunki zwierząt jak: bóleń pospolity, bóbr europejski, różanka europejska, kumak nizinny, żółw błotny, wydra europejska, pachnica dębowa.

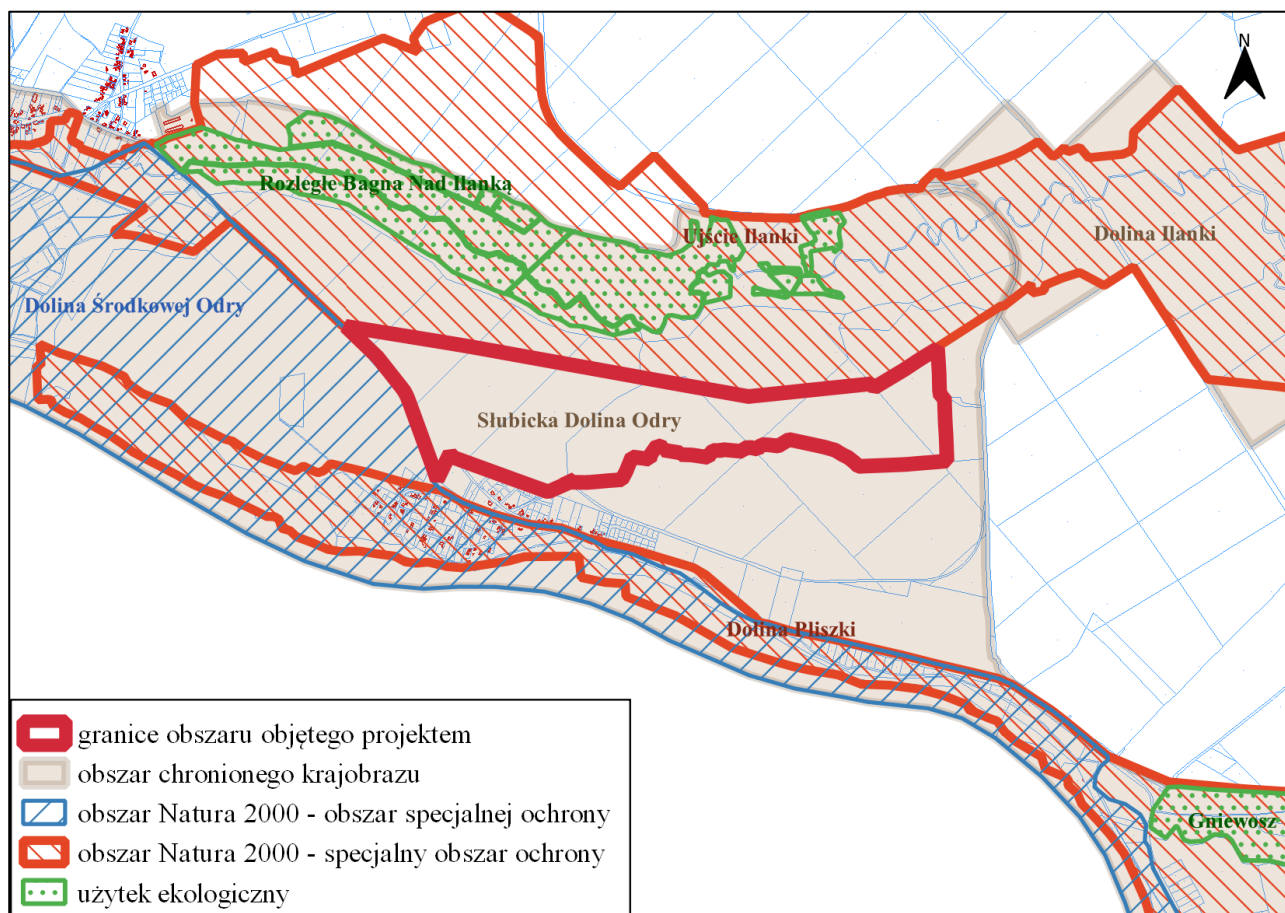
Obszar Natura 2000 „Dolina Pliszki” obejmuje dolinę rzeki Pliszki, w której znajdują się duże kompleksy leśne, a także kolonia rozrodcza nocka dużego zlokalizowana w starej fabryce celulozy. Na obszarze wymieniono 11 typów siedlisk przyrodniczych oraz 18 gatunków zwierząt i roślin, które znalazły się w załącznikach ww. Dyrektywy. Ochronie podlegają siedliska przyrodnicze w typie lasów łągowych oraz siedlisk torfowiskowych. Na obszarze „Dolina Pliszki” występują takie gatunki zwierząt jak: kumak nizinny, wilk szary, bóbr europejski, jelonek rogacz, wydra europejska, nocek duży, mopek zachodni.

Obszar Natura 2000 „Dolina Środkowej Odry” obejmuje część doliny rzeki Odry pomiędzy miejscowościami Czerna w gminie Żukowice a Nowym Lubuszem w gminie Słubice. Występują tam rozległe tereny otwarte gruntów ornych, łąk i pastwisk wraz z kanałami, starorzeczami i lasami łągowymi. Na obszarze stwierdzono 8 gatunków ptaków, które zostały wymienione w załączniku I Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa. Wśród nich są m.in.: trzmielojad, kania czarna, derkacz, rybitwa białowąsa, zimorodek i dzięcioł średni.

W odległości ok. 350 m zlokalizowany jest kolejny obszar chronionego krajobrazu: „Dolina Ilanki”. Został wyznaczony uchwałą Nr XXIII/295/16 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 12 września 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Dolina Ilanki” (Dz. Urz. Woj. Lub. z dnia 12 września 2016 r. poz. 1870). W ww. uchwale wskazano, że *„Czynna ochrona ekosystemów Obszaru, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej, polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych doliny rzeki Ilanki”*.

W dalszym sąsiedztwie znajdują się inne formy ochrony przyrody: dwa użytki ekologiczne, które chronią ekosystemy mające znaczenie dla zachowania różnorodnych typów siedlisk. Użytek „Rozległe Bagna Nad Ilanką” (oddalony o ok. 177 m) stanowi bagno śródleśne. Użytek „Gniewosz” (oddalony o ok. 2 km) to miejsce występowania gniewosza.

Najbliższe formy ochrony przyrody przedstawiono na ryc. 5.

Ryc. 5. Formy ochrony przyrody występujące na analizowanym obszarze i w sąsiedztwie
Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji zamieszczonych na stronie <http://www.gov.pl/>

2.7. Powietrze atmosferyczne

Roczna ocena jakości powietrza za rok 2022, przedstawiona w „Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie lubuskim. Raport wojewódzki za rok 2022” wykazała następujące wyniki dla strefy lubuskiej. Pod kątem ochrony zdrowia:

- klasa A oznaczająca brak przekroczeń poziomu dopuszczalnego dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, pyłu zawieszonego PM10, ołowiu w pyle zawieszonym PM10 oraz poziomu docelowego ozonu,
- klasa A oznaczająca brak przekroczeń poziomu docelowego dla arsenu, kadmu i niklu w pyle zawieszonym PM10,
- klasa A1 oznaczająca dotrzymanie poziomu dopuszczalnego określonego dla fazy II dla pyłu zawieszonego PM2,5,
- klasa C oznaczająca przekroczenie poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10,

- klasa D2 oznaczająca nie dotrzymanie poziomu celu długoterminowego określonego na rok 2020 dla ozonu.

Pod kątem ochrony roślin:

- klasa A oznaczająca brak przekroczeń poziomu dopuszczalnego dla dwutlenku siarki i tlenków azotu oraz brak przekroczeń poziomu docelowego dla ozonu,
- klasa D2 oznaczająca nie dotrzymanie poziomu celu długoterminowego określonego na rok 2020 dla ozonu.

2.8. Klimat akustyczny

Na stopień zanieczyszczenia obszaru hałasem wpływa przede wszystkim komunikacja drogowa. Obszar projektu planu bezpośrednio sąsiaduje od zachodu z drogą powiatową nr 1252F. Jest to droga o mniejszym natężeniu ruchu. Obszar opracowania stanowi grunty rolne. Zatem na obszarze opracowania brak jest przekroczeń dla dopuszczalnego poziomu hałasu.

2.9. Pole elektromagnetyczne

Ocenę poziomów pól elektromagnetycznych w 2022 r. w województwie lubuskim wykonano w Regionalnym Wydziale Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Najbliższa lokalizacja punktów pomiarowych monitoringu wyznaczonych w ramach stałej sieci monitoringu w 2022 r. na terenie województwa lubuskiego to poniższe adresy, oddalone o ok. 12 km:

- Słubice, ul. Chopina 20 (skrzyżowanie z Wojska Polskiego 8A) – miasta w przedziale od 20 000 do 50 000 mieszkańców: wynik wyniósł 0,97 V/m,
- Cybinka, Słubicka 52 – miasta poniżej 20 000 mieszkańców: wynik wyniósł 0,34 V/m.

Jak wskazano w „Ocenie poziomów pól elektromagnetycznych...”: „w 2022 roku dla stałej sieci monitoringu i monitoringu badawczego (...) nie stwierdzono wystąpienia przekroczenia poziomów dopuszczalnych na obszarze województwa lubuskiego”. Średni poziom natężenia pola elektroenergetycznego dla stałej sieci monitoringu w województwie lubuskim w 2022 roku wyniósł 0,83 V/m.

3. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska

3.1. Ocena odporności środowiska na degradację oraz zdolności do regeneracji

Odporność środowiska na degradację i jego zdolność do regeneracji uzależniona jest m.in. od sposobu użytkowania danego obszaru, bioróżnorodności oraz występowania negatywnych oddziaływań.

Zdolność do regeneracji polega na umiejętności przywrócenia takiego stanu środowiska, jaki występował w czasie przed wystąpieniem procesów degradacji. Wpływ na nią ma intensywność, z jaką zachodziły negatywne zmiany. Wpływ na odtwarzanie się środowiska mają tereny pokryte roślinnością: tereny rolne. Możliwa jest również migracja gatunków.

Obszar opracowania częściowo stanowi głównie niezabudowane użytki rolne. Grunty orne cechuje obniżona odporność na degradację. Jest to spowodowane ujednoliconą i uproszczoną strukturą gatunkową roślin rosnących na znacznym obszarze. Na terenie uprawiany jest jeden gatunek roślin uprawnych. Występowanie roślin segetalnych wraz z roślinami uprawnymi jest również czynnikiem degradującym. Gatunki segetalne wpływają na zmniejszenie plonów oraz obniżają ich wartość. Ponieważ są bardzo odporne na negatywne czynniki środowiska, mogą zahamować rozwój roślin uprawnych. Do zmniejszonej wytrzymałości na czynniki degradujące przyczynia się także sezonowe zbieranie plonów z pól uprawnych, skutkiem czego jest przerwanie procesów obiegu materii.

3.2. Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych

Na terenie opracowania występują obszarowe formy ochrony przyrody, podlegające ochronie zgodnie z przepisami ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. Jest to obszar chronionego krajobrazu „Słubicka Dolina Odry” (OChK). Zasoby przyrodnicze chronione są zapisami uchwały Nr XXXI/470/2017 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 24 maja 2017 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Słubicka Dolina Odry”. W § 3 ust. 1 ww. uchwały zakazuje się m.in.: „*zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;*” oraz „*likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;*”. Uchwała w § 3 ust. 2-4 wymienia wyjątki od zakazów, dopuszczając użytkowanie zasobów przyrodniczych na terenie OChK w ściśle określony sposób. Zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko nie dotyczy ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego lub miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zatem w miejscowym planie można ustalić lokalizowanie przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 54a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.) przedsięwzięciem mogącym potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, będącym odnawialnym źródłem energii i prawdopodobnym do realizacji na dużym obszarze objętym

analizą, jest „zabudowa systemami fotowoltaicznymi o powierzchni wyznaczonej po obrysie zewnętrznych skrajnych modułów paneli nie mniejszej niż:

a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,

b) 2 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a

– z wyłączeniem zabudowy systemami fotowoltaicznymi lokalizowanej na dachach i elewacjach obiektów budowlanych;”. Obszar projektu miejscowego planu znajduje się na obszarze objętym formą ochrony przyrody, o której mowa powyżej, czyli obszarem chronionego krajobrazu. Projekt sporządza się dla odnawialnych źródeł energii.

W bezpośrednim sąsiedztwie zlokalizowane są obszary Natura 2000, o których mowa w rozdziale 2.6. Na obszarach Natura 2000 „Ujście Ilanki” i „Dolina Pliszki” ochronie podlegają siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt. Natomiast na obszarze Natura 2000 „Dolina Środkowej Odry” chroni się gatunki ptaków. W bliskim sąsiedztwie znajduje się również obszar chronionego krajobrazu „Dolina Ilanki”.

Dalej, w ww. uchwale w sprawie obszaru chronionego krajobrazu wskazano, że zakaz „wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;” oraz „dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;” „nie obowiązuje na terenach, na których udokumentowano złoża kopalin”. Na części obszaru objętego projektem planu zidentyfikowano złoża piasków i żwirów „Rybovice-Kunice”.

Na terenie objętym projektem planu występuje złożo surowców mineralnych: piasków i żwirów „Rybovice-Kunice, składające się z dwóch części. Ochrona złóż kopalin została przewidziana w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 54). W art. 125 ust. 1 ww. ustawy wskazano, że ochrona kopalin polega na „racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalin, w tym kopalin towarzyszących”. Zasady ochrony złóż kopalin zawiera ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze. Dalej w art. 125 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska uściślono, iż „Nie narusza ochrony złóż kopalin lokalizowanie na obszarach występowania udokumentowanych złóż kopalin (...) instalacji odnawialnych źródeł energii w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1436, 1597, 1681 i 1762), jeżeli te instalacje nie są trwale związane z gruntem w sposób uniemożliwiający eksploatację złóż w przyszłości”. Projekt sporządza się dla odnawialnych źródeł energii. Złożo „Rybovice-Kunice” jest złożem eksploatowanym okresowo. Teren górniczy i obszar górniczy dla tego złoża zlokalizowane są na części, która znalazła się poza obszarem objętym projektem miejscowego planu. Zatem zasób ten nie jest użytkowany.

3.3. Ocena stanu zachowania walorów krajobrazowych oraz możliwości ich kształtowania

Obszar objęty projektem planu posiada walory krajobrazowe. Przedmiotowy teren stanowi grunty orne. Znajdują się tam również tereny o charakterze leśnym. Nie jest to teren zabudowany. Użytkom rolnym towarzyszą zadrzewienia śródpolne, które mają pozytywny wpływ na odbiór krajobrazu. Przy drogach rośnie roślinność segetalna, która pomimo iż jest niepożądana na polach uprawnych, z uwagi na kolorowe kwiaty np. maków polnych czy chabrow bławatków ma pozytywny wpływ na walory krajobrazowe.

W szerszym ujęciu lokalizacja obszaru objętego projektem jest bardzo korzystna pod kątem krajobrazowym. Wpływ na to ma usytuowanie pomiędzy dolinami rzeki Ilanki i rzeki Odry, w sąsiedztwie terenów leśnych. Przyczynia się do tego również zlokalizowanie w bezpośrednim sąsiedztwie wsi Kunice z dobrze zachowanym układem przestrzennym (wielodrożnica) wraz z towarzyszącą zielenią w postaci alei drzew przydrożnych oraz terenami zadrzewionymi.

Negatywny wpływ na walory krajobrazowe ma pobliski teren górniczy „Rybocice-Kunice”. Tereny po eksploatacji złóż „Prochowiec” i „Prochowiec Zachód” powracają do naturalnego wykorzystania.

Powyższe jest szczególnie widoczne na ryc. 4 w rozdziale 2.5.

3.4. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi

Dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie terenu objętego analizą jest zgodne z jego cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi. Teren stanowi grunty orne, zlokalizowane w sąsiedztwie terenów leśnych w sąsiedztwie rzek Ilanki i Odry. Prawdopodobieństwo występowania gatunków zwierząt i roślin podlegających ochronie jest duże z uwagi na usytuowanie pomiędzy obszarami Natura 2000. Również występowanie OChK na obszarze analizowanym nie pozostaje bez wpływu na zalety przyrodnicze.

3.5. Ocena charakteru oraz intensywności zmian zachodzących w środowisku

W przypadku utrzymania dotychczasowego sposobu użytkowania na cele rolnicze oraz przeprowadzanych zabiegów rolniczych terenu mogą zachodzić niekorzystne zmiany w środowisku. Postępująca chemizacja rolnictwa i niewłaściwe, nadmierne stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin będzie powodować zakwaszanie gleb, co z kolei prowadzi do pogorszenia ich właściwości chemicznych i fizycznych. Działania mechaniczne przy uprawie rolnej powodują zmianę ułożenia warstw podłoża, zmianę składu chemicznego gruntów oraz ich właściwości fizycznych. Niekorzystne oddziaływanie nie dotyczy tylko gleb, ale także wód. Wymywanie nawozów sztucznych i pestycydów będzie skutkować zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych. Prowadzić będzie także do eutrofizacji wód. Wykorzystanie rolnicze gruntów wpływa również na erozję gleb. Erozji wietrznej zapobiegać będzie można poprzez tworzenie osłon przed wiatrem na polach uprawnych, czyli tworzenie miedz i zadrzewień

śródpolnych, np. rządowych, pasowych czy kępowych. Natomiast intensywne użytkowanie ciężkich pojazdów rolniczych prowadzić będzie do utwardzenia pokrywy glebowej.

W przypadku zmiany przeznaczenia terenu na tym obszarze, należy minimalizować i unikać potencjalnych zagrożeń, a także działać zgodnie z przepisami. Zmiany w środowisku wynikające z przekształcenia terenów przyrodniczych w obszary wykorzystywane na cele odnawialnych źródeł energii, wiąże się ze zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej, a część przestrzeni ulegnie trwałej zmianie.

Jednocześnie zagospodarowanie na cele instalacji odnawialnych, fotowoltaicznych źródeł energii poza terenem bezpośrednio zajęтым przez konstrukcje wsporcze, oddziałuje w sposób ograniczony na powierzchnię terenu. Pod konstrukcjami wsporczymi powierzchnia terenu pozostaje w ograniczonym zakresie, biologicznie czynna. Nie jest to w powierzchni antropogenicznie zmieniona, nie pojawiają się grunty nasypowe. Na powierzchni znacznego terenu pozostaje grunt rodzimy. Tylko grunty utwardzone i zabudowa towarzysząca może prowadzić do powstania gruntów, składających się z przemieszanych składników mineralnych rodzimych i sztucznych, zaliczanych do gruntów nasypowych.

W przypadku utrzymania terenów leśnych nie przewiduje się zmian zachodzących w środowisku.

3.6. Ocena stanu środowiska oraz jego zagrożeń i możliwości ich ograniczenia

Zagrożeniem dla środowiska, związanym z aktualnym zagospodarowaniem terenu, jest sposób prowadzenia gospodarki rolnej na polach uprawnych. Stosowanie w nadmiernej ilości środków ochrony roślin i nawozów wpływa negatywnie na jakość wód podziemnych i powierzchniowych. Należy ograniczać ich wykorzystywanie. Działania mechaniczne spowodują zmianę ułożenia warstw podłoża, zmianę składu chemicznego gruntów oraz ich właściwości fizycznych. W wyniku tego powstaną nowe grunty, składające się z przemieszanych składników mineralnych rodzimych i sztucznych, zaliczane do gruntów nasypowych.

Przekształcenie powierzchni ziemi oraz zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych będzie związane z realizacją inwestycji odnawialnych źródeł energii. W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania należy m. in. wyznaczyć obowiązek zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej. Innym zagrożeniem są odpady powstające na terenach zabudowanych, które należy odpowiednio zagospodarować.

4. Wstępna prognoza dalszych zmian zachodzących w środowisku

W przypadku odstąpienia od sporządzenia miejscowego planu, zagospodarowanie terenu będzie jak dotychczas, tj. na cele rolne. Takie użytkowanie na skutek stosowania środków ochrony roślin oraz nawozów sztucznych, może przyczynić się do zakwaszenia gleb, co przyczynia się do pogorszenia ich właściwości fizyczno-chemicznych. Wzrost chemizacji w rolnictwie przyczynia się również do obniżenia jakości wód podziemnych i powierzchniowych. Stosowanie ciężkich maszyn rolniczych powoduje utwardzenie pokrywy glebowej. Wykorzystywanie gruntów do celów gospodarki rolnej przyczynia się do

erozji wietrznej gleb. Aby jej zapobiec należy tworzyć osłony przed wiatrem w postaci miedz i zadrzewień śródpolnych. Z kolei na terenach leśnych nie przewiduje się zmian.

W granicach opracowania dla części obszaru obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwalony uchwałą Nr XXVIII/271/01 Rady Miejskiej w Słubicach z dnia 26 kwietnia 2001 r. w sprawie zmiany w planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego Gminy Słubice dla obszaru obejmującego korytarz techniczny istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia. W § 4 ust. 1 ww. uchwały ustalono:

„3) szerokość pasa eksploatacyjnego gazociągu na 8,0m, tj. po 4,0m od osi gazociągu na terenach rolnych i osiedlowych oraz 4,0m, tj. po 2,0m od osi gazociągu dla terenów leśnych,

4) szerokość pasa strefy ochronnej dla zabudowy niemieszkalnej 25,0m od osi gazociągu, dla zabudowy mieszkalnej 35,0m. Na terenach leśnych szerokość pasa strefy ochronnej 25,0m od osi gazociągu, do drogi Rybocice-Cybinka 50m”.

5. Przyrodnicze predyspozycje do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej

Określenie przyrodniczych predyspozycji do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej powinno polegać przede wszystkim na wskazaniu terenów, dla których wskazane jest pełnienie funkcji przyrodniczej. Z uwagi na położenie terenu w granicach OChK oraz znajdujące się obok obszary Natura 2000, uznano, że obszar jest predysponowany do pełnienia funkcji przyrodniczej.

Jednocześnie wprowadzenie nowego, ekstensywnego zagospodarowania przyczyni się do powstanie nowej jednostki w strukturze funkcjonalno-przestrzennej terenu. Przy zachowaniu ekstensywnego zagospodarowania, z ograniczeniem zabudowy budynkami, takie użytkowanie będzie zgodne z przyrodniczymi predyspozycjami obszaru objętego planem i jego sąsiedztwa.

6. Ocena przydatności środowiska

Analiza komponentów środowiska pozwala określić, jakie są możliwości rozwoju i ograniczenia środowiska dla różnych rodzajów użytkowania i form zagospodarowania terenu.

Na możliwości rozwoju wpływa ukształtowanie terenu, które pozwala na zabudowanie tego obszaru. Na obszarze analizowanym wody podziemne pierwszego poziomu występują na głębokości ok. 2-5 m. Sprzyja to lokalizacji nowych obiektów budowlanych.

Położenie obszaru w granicach OChK oraz w sąsiedztwie obszarów Natura 2000, a także pomiędzy dolinami rzek Odra i Ilanka, a w konsekwencji duże prawdopodobieństwo wystąpienia gatunków roślin i zwierząt podlegających ochronie, negatywnie wpływa na możliwości zabudowania ww. obszaru. Podobny wpływ ma bliska odległość od obecnych i przyszłych zabudowań wsi Kunice, która posiada dobrze

zachowany układ ruralistyczny – wielodrożnica, wraz ze znacznym udziałem zieleni w przestrzeni wsi. Zbyt bliska odległość negatywnie wpłynie na postrzeganie krajobrazu.

Ocena elementów środowiska oraz procesów przyrodniczych zachodzących na obszarze objętym opracowaniem, pozwala stwierdzić, że wprowadzenie nowej funkcji związanej z odnawialnymi źródłami energii może wpłynąć na pogorszenie krajobrazu. Na pozostałe elementy środowiska zmiana użytkowania na rzecz odnawialnych źródeł energii -fotowoltaiki nie będzie miała szczególnie znaczącego oddziaływania. Przydatność środowiska dla zmiany użytkowania na rzecz ekstensywnego zagospodarowania w postaci odnawialnych źródeł energii –fotowoltaiki oceniono jako dobrą.

7. Uwarunkowania ekofizjograficzne – wnioski

Wykonana analiza i diagnoza stanu środowiska, a także przeprowadzona powyżej prognoza i ocena pozwalają sformułować następujące wnioski do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla Odnawialnych Źródeł Energii (OZE) w Kunicach, gmina Słubice.

Teren objęty podstawowym opracowaniem ekofizjograficznym jest położony w sąsiedztwie drogi powiatowej. Ukształtowanie terenu wskazuje na przydatność do sytuowania obiektów budowlanych. Bliskie sąsiedztwo wsi Kunice oraz formy ochrony przyrody nie sprzyjają lokalizowaniu wielohektarowych inwestycji wiążących się z intensywną zabudową obiektami kubaturowymi.

Ocena elementów środowiska oraz procesów przyrodniczych zachodzących na obszarze objętym opracowaniem, pozwala stwierdzić, że wprowadzenie nowej funkcji związanej z odnawialnymi źródłami energii może wpłynąć na pogorszenie krajobrazu. Na pozostałe elementy środowiska zmiana użytkowania na rzecz odnawialnych źródeł energii - fotowoltaiki nie będzie miała szczególnie znaczącego oddziaływania. Przydatność środowiska dla zmiany użytkowania na rzecz ekstensywnego zagospodarowania w postaci odnawialnych źródeł energii – fotowoltaiki oceniono jako dobrą.

W celu ochrony środowiska proponuje się następujące działania minimalizujące. Należy zachować istniejące tereny leśne. Starać się utrzymać jak największą powierzchnię terenu biologicznie czynnego na przedmiotowym terenie. Wprowadzana roślinność powinna być zróżnicowana i wzbogacać różnorodność biologiczną. Sadzić należy gatunki rodzime. Zaleca się, aby nowe nasadzenia zostały zaprojektowane w formie osłonowej przed planowaną inwestycją – tak aby nie była ona widoczna z drogi powiatowej i z wsi Kunice. Wskazane są zatem nasadzenia przydrożne od strony drogi powiatowej i drogi gruntowej, a także wprowadzenie obszaru zielonego od strony wsi Kunice. Inwestycję OZE należy odsunąć od obecnej i przewidywanej zabudowy wsi Kunice. W przypadku realizacji linii elektroenergetycznych zaleca się użycie kabli podziemnych. Ogrodzenie na potrzeby inwestycji OZE powinno być pozbawione podmurówki i umożliwiać migrację małych zwierząt, takich jak myszy czy jaszczurki.

8. Wykorzystane materiały

8.1. Literatura i dokumenty

- Mikołajków J., Sadurski A. (red.), Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2017,
- Natura 2000 - Standardowy formularz danych dla obszarów specjalnej ochrony (OSO) Obszar PLB080004 Dolina Środkowej Odry,
- Natura 2000 - Standardowy formularz danych dla specjalnych obszarów ochrony (SOO) Obszar PLH080015 Ujście Ilanki,
- Natura 2000 - Standardowy formularz danych dla specjalnych obszarów ochrony (SOO) Obszar PLH080011 Dolina Pliszki,
- Ocena oddziaływania farm fotowoltaicznych na krajobraz. Zalecenia metodyczne, Ansee Consulting Michał Jaśkiewicz, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, 2022,
- Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2022 w województwie lubuskim, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze, Zielona Góra 2023,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z 2023 r. poz. 335),
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim. Raport wojewódzki za rok 2022, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Zielona Góra 2023,
- Solon J. i in., Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data, „Geographia Polonica” 2018, vol. 91, iss. 2, s. 143-170,
- Richling A., Solon J., Macias A., Balon J., Borzyszkowski J., Kistowski M. (red.), Regionalna geografia fizyczna Polski. Bogucki Wyd. Naukowe, Poznań 2021,
- Szponar A., Fizjografia urbanistyczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
- Woś A., Regiony klimatyczne Polski w świetle częstości występowania różnych typów pogody, IGiPZ PAN, Warszawa 1993.

8.2. Akty prawne

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. z 2002 r. poz. 1298),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.),

- Uchwała Nr XXIII/295/16 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 12 września 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Dolina Ilanki” (Dz. Urz. Woj. Lub. z dnia 12 września 2016 r. poz. 1870),
- Uchwała Nr XXXI/470/2017 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 24 maja 2017 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Słubicka Dolina Odry” (Dz. Urz. Woj. Lub. z dnia 30 maja 2017 r. poz. 1268),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1478 ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 54),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 633 ze zm.).

8.3. Inne

- Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody GDOŚ, <http://crfop.gdos.gov.pl/>,
- Geoportal, <https://www.geoportal.gov.pl/>,
- Geoserwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska <http://geoserwis.gdos.gov.pl/>,
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Portal jakości wód powierzchniowych, <https://wody.gios.gov.pl/>
- HydroGeoPortal, <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>
- Hydroportal – Informatyczny System Osłony Kraju, <https://wody.isok.gov.pl/hydroportal.html/>
- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Państwowy Instytut Badawczy, <https://klimat.imgw.pl/>
- Internetowy System Aktów Prawnych, <https://isap.sejm.gov.pl/>
- Mapa korytarzy ekologicznych w Polsce, <https://mapa.korytarze.pl/>,
- Monitoring jakości wód podziemnych, Główny Inspektorat Ochrony środowiska, <http://mjwp.gios.gov.pl/>
- Otwarte dane publiczne, <https://dane.gov.pl/>
- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, <https://www.wody.gov.pl/>
- Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy, <https://www.pgi.gov.pl/>
- Państwowy Instytut Geologiczny MIDAS, <http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/midas/>
- Portal Jakość Powietrza GIOŚ, <https://powietrze.gios.gov.pl/>

- Serwis Rzeczypospolitej Polskiej, <https://www.gov.pl/>.